

El llenguatge

Assentar

4/xi/1979

Com és sabut, hi ha molts casos de discrepància entre el català i el castellà pel que fa als verbs formats amb el prefix *a* o amb l'absència d'aquest prefix. En alguns d'aquests casos, a verbs del català amb la presència d'aquest prefix, com *afusellar*, *assecar* i *aconseguir*, corresponen formes del castellà sense: «fusilar», «secar», «conseguir». En d'altres és a la inversa: a *travesar* i *turmentar* corresponen «atravesar» i «atormentar». Hi ha també casos en què una llengua posseeix totes dues formes (sovint amb significacions diferents) i l'altra només en posseeix una, com *nomenar* i *anomenar*, *senyalar* i *assenyalar*, *figurar-se* i *afligurar-se*, que corresponen a formes úniques del castellà: «nombrar», «señalar» i «figurar-se» i, inversament, al verb del català *assentar* corresponen les dues formes del castellà «sentar» i «asentar».

Cal recordar, doncs, que si bé en català poseïm realment el verb *assentar*, al qual és lícit de recórrer amb diverses significacions, en canvi «sentar» hi és inexistent o, dit altrament, s'hi considera una forma incorrecta i espúria i hauria d'ésser evitada rigorosament. Hom sap que en la seva significació més habitual, el verb del castellà «sentar» ha d'ésser traduït per *seure* («sentarse») o *asseure*. En d'altres casos, no en tots, es pot traduir —o substituir— «sentar» per *assentar*, tal com es pot veure en les definicions que en dona el Diccionari Fabra, encara que, en general, els diccionaris d'equivalències més aviat s'inclinen a proposar d'altres solucions.

Un dels casos en què molt sovint veiem que es recorre al verb «sentar» és en les expressions «sentar bé» o «sentar malament» (a sigü unes paraules, una acció, una actitud, etc). El Diccionari Fabra admet per a aquest cas l'ús de *assentar-se*, que confirma la Gran Enciclopèdia, però no és pas desencertat de tenir ben presents les altres solucions a què hem al·ludit: *satisfer*, *agradar*, *plaure*, *caure bé* (*assentar-se bé*) i *desagradar*, *disgustar*, *desplaure*, *caure malament* (*assentar-se malament*). Caldria recordar també l'existència de verbs com *doldre* o *saber greu*, que tants sembla ignorar: és cert que tenen ja un sentit lleugerament diferent, però qui sap si els qui diuen sistemàticament «sentar malament» ho fan només per submissió a aquesta locució, que és la pròpia del seu llenguatge empobrit, i prescindeixen de *saber greu* i *doldre*, encara que el seu significat sigui el que en realitat els caldria expressar.

Albert Jané